

když důvodu, z něhož se žalobce výmazu domáhá, zde vůbec není. Až uplyne doba, pro kterou sporné právo jest zřízeno, budou moci ovšem žalobci z tohoto důvodu, t. j. pomnutí práva projitím času (§ 1449 obč. zák.) výmazu se domáhati, ale to je jiný důvod zániku, než který nyní uplatňují, pročez jim nynější zamítnutí vaditi nebude. Že vládní nařízení ze dne 21. března 1919, čís. 160 sb. z. a n. platilo jen pro jeden rok, o tom nemůže býti pochybnosti již vzhledem k jeho nápisu, plyne to však také z toho, že bylo vydáno po roce nařízení nové ze dne 28. března 1920, čís. 168 sb. z. a n., jež obdobné ustanovení obsahuje a opět dle nápisu jen na rok platí. Platnost jen pro ten který rok má tudíž i ustanovení § 3 čís. 4, že se dotyčná ustanovení smluv ruší, jež rovněž obsaženo v obou nařízeních. Kdyby mělo platnost povšechnou, na určitou dobu neomezenou, nebylo by je přece třeba opakovati. Také z toho pro žalobce nic neplyne, že v druhém nařízení praví se v § 3 čís. 4, odstavec prvý, že příslušná ustanovení smluv se »ruší«, kdežto v odstavci čtvrtém dává se komisi právo, ta která ustanovení prohlásiti za bezúčinná. Různost výrazu příčinu svou má jen v tom, že tam zbavena příslušná ustanovení platnosti přímo předpisem (ipsa lege), zde pak se to státi může teprv výrokem úřadu (komise). Výklady dovolání, že sporný závazek není ani právem zástavním ani služebností, jsou jistě správné, ale nebylo jich třeba, když to nikdo nepopírá. Je to bezesporně reální břemeno a tu je dovolání na omylu, míní-li, že knihovní zákon vkladu jich nezná. Již odvolací soud odkázal správně na § 9 a 12 knih. zák. Tento zná j. pod jménem reálních břemen, onen zahrnuje je ve výrazu věcná břemena. Že by se tím myslel pouze rub práv služebnostních, t. j. závazek odpovídající věcnému oprávnění pána služebnosti, jak odvolání vykládá, nelze naprosto připustiti, tu dovolání zavírá oči před všeobecným a ustáleným souhlasem praxe i nauky, jež nikdy o tom nepochybovaly, že jsou tu míněna břemena germánského práva, záležející v jistém opětujícím plnění, kdežto služebností v činění pozůstávati nemohou. Je-li sporné břemeno reálním břemenem, spočívajícím na soukromoprávním titulu (smlouvě) a omezeným na určitou dobu, pak to nemá s právní nemožností zřizovati t. zv. propinační práva, která měla původ a důvod svůj v poměrech poddanských a příslušnosti statkové, ničeho co činiti, a neprávem se tedy dovolání na zákaz zřizování propinačních práv odvolává.

Čís. 1223.

Mimosoudní výpověď, obsahující pouze údaje §u 562 odstavec prvý a druhý, jest řádnou výpovědí (§§ 1116, 1120 obč. zák., § 560 c. ř. s.). Exekucním titulem stane se k žalobě podle §§ 567, 572 a 573 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 4. října 1921, Rv II 308/21.)

Prodané nemovitosti byly v pachtu až do 31. října 1921. Nabyvatel jich dal pachtýři výpověď z pachtu pozemku čís. kat. 997 a 1040 v H., a poněvadž ji pachtýř nepřijal, obnovil výpověď po knihovním připsání uvedených nemovitostí dne 24. srpna 1920 a to se lhůtou výpovědní 6 měsíců. Pachtýř nepřijal ani této výpovědi. Žalobce o vyklizení spachtovaných pozemků procesní soud první stolice vyhověl, odvo-

l a c í s o u d j i z a m í t l. D ů v o d y: První soudce míní, že mimosoudní výpověď má, jak prý v § 565 c. ř. s. naznačeno, touž platnost jako výpověď soudní, a že rozdíl mezi oběma jest pouze ten, že mimosoudní výpověď nemá náležitostí, které zákon pro výpovědi takového druhu výslovně předpisuje a které jsou takového rázu, že nemá-li výpověď těchto náležitostí, nelze vůbec o výpovědi mimosoudní mluvit a nelze na výpověď takovou právní účinky vázati. Žalobci ve své žalobě udávají, že výpověď byla ú s t n í. Civilní řád soudní ze dne 1. srpna 1895, čís. 113 ř. zák. předpisuje v §§ 565 a 566 přesně formu mimosoudní výpovědi a řízení, jež se o takovéto výpovědi má zahájit. Zejména předpisuje, že mimosoudní výpověď má obsahovati veškeré náležitosti odstavce prvního a druhého §u 562 c. ř. s., zejména že má obsahovati označení předmětu nájmu, udání času, kdy se má pomeř skončiti, a konečně návrh, by v určený čas byl předmět nájemní smlouvy odevzdán, dále, že mimosoudní výpověď, má-li dosíci účinku soudní výpovědi, musí býti prokázána listinou, která nezůstává pochybností o své autenticitě, a musí v ní též příslušná výpovědní lhůta uvedena a musí doba výpovědi nebo doručení výpovědi také listinou kvality shora uvedené prokázána býti. Jen na základě tak vypravené mimosoudní výpovědi lze zahájit řízení výpovědní, které jest následkem toho obligatorním. Ježto Marie Č. své nemovitosti, mezi nimi též ony, jež jsou uvedeny, žalobcům prodala, bylo na žalobcích, by dle ustanovení § 1120 obč. zák. dali žalovanému jako pachtýři ř á d n o u výpověď a, ježto řádná výpověď mimosoudní musí vykazovati náležitosti § 565 c. ř. s., mimosoudní výpověď, daná žalobci žalovanému, však těchto náležitostí postrádá, nelze ji považovati za řádnou výpověď dle § 1120 obč. zák., ježto zákon řízení v takovém případě přesně v § 566 c. ř. s. upravuje a jiné uplatňování žalobního nároku, odlišující se od ustanovení toho, za nepřipustné pokládá, kdyžž v jiném postupu by se spatřovati muselo obcházení zákona, upravujícího přesně postup v záležitostech nájemních a pachtovních. Ježto žalobcové tak ne učinili, jak zákonné ustanovení § 565 c. ř. s. předpisuje, nelze k jich žalobě přihlížeti.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Dle §§ 1116 a 1120 obč. zák. a 560 c. ř. s. musí nový nabyvatel pozemku daných v pacht, dáti pachtýři řádnou výpověď, chce-li pachtovní poměr jeho předchůdce s pachtýřem zrušiti. Řádnou výpovědí je výpověď ve lhůtách, uvedených dříve v § 1116 obč. zák., nyní v § 560 c. ř. s. Pokud se týče formy výpovědi ustanovuje § 561 a 565 c. ř. s., že výpověď lze dáti soudně i mimosoudně, mimosoudně pak buď notářem aneb i jiným způsobem, že však má mimosoudní sdělení výpovědi obsahovati vždy také udání (ne též návrhy) uvedená v § 562 odstavec první a druhý c. ř. s., tedy zvláště označení předmětu pachtovního a doby, kdy smlouva pachtovní má končiti. Jiný způsob výpovědi v § 565 c. ř. s. uvedený neupravuje ani civilní řád soudní, ani občanský zákon a platí proto pravidlo § 883 obč. zák., t. j. úplná volnost formy projevu vůle k výpovědi směřujícího, kterým poměr pachtovní má býti zrušen. Proto musí míti řádný projev takový dle hmotného práva pravidlem též účinek

poměr pachtovní zrušující. Jenom tehdy, když má míti mimosoudní výpověď též formelní účinek exekučního titulu, je třeba, by měla též náležitosti uvedené v § 565 odstavec třetí a čtvrtý c. ř. s. Nemá-li mimosoudní výpověď těchto zvláštních formelních náležitostí, má účinek zrušující poměr pachtovní pouze ve směru práva hmotného, exekučního titulu na jeho základě lze si vymoci pouze žalobou a rozsudkem podle § 567, 572 a 573 c. ř. s. Dle § 566 c. ř. s. má proti každé mimosoudní výpovědi v § předchozím a tedy i proti výpovědi ústní bez náležitostí § 565 odstavec třetí a čtvrtý c. ř. s. ten, proti komu je řízena, ve lhůtě tam uvedené podat námitky, jinak výpověď nabude účinnosti (srov. rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 23. dubna 1919, Rv I 213/19 uveřejněné ve sbírce rozhodnutí nejvyšších stolic soudních republiky Československé ve věcech občanských pod čís. 147). Dle žaloby domáhají se žalobcové vyklizení spachtovaných pozemků čís. kat. 997 a 1040 v H. na základě výpovědi ze dne 24. srpna 1920 na 6 měsíců dané mimosoudně ohledně pachtu jmenovaných pozemků. Předmět pachtovní jako předmět výpovědi byl proto řádně označen a jest ostatně mezi stranami nesporným. Z přednesu stran též patrno, že žalovaný námitky proti mimosoudní výpovědi ze dne 24. srpna 1920 ve smyslu § 566 c. ř. s. nepodal u soudu. Výpověď tato proto nabyla účinnosti a právem se žalobcové domáhají na jejím základě nyní vyklizení spachtovaných pozemků.

Čís. 1224.

Změna ve výši výživného, jež pro nemanželské dítě bylo právoplatně stanoveno rozsudkem, nemůže státi se řízením mimosporným (§ 16 I. dílčí novely k obč. zák.).

(Rozh. ze dne 11. října 1921, R I 955/21, přijato plenárním usnesením ze dne 4. října 1921, čís. pres. 1027/21.)

Nemanželské dítě domáhalo se na otci v řízení nesporném zvýšení výživného, jež mu bylo právoplatně přiřknuto rozsudkem ze dne 30. prosince 1913. Oba nižší soudy rozhodly o žádosti věcně. Nejvyšší soud zrušil usnesení předchozích soudů a žádost odmítl.

Důvody:

Rozsudek ze dne 30. prosince 1913 nelze vzhledem na procesní a materiální pravomoc zvrátiti pouhým usnesením v řízení mimosporném, nýbrž zase jen ve sporu novým rozsudkem. Ustanovení § 16 odstavec druhý cís. nař. ze dne 12. října 1914, čís. 276 ř. zák. (I. dílčí novely k obecnímu zákoníku občanskému) nehodí se na tento případ; jen tehdy bylo by lze ho použiti, kdyby po uznání otcovství ihned původně v řízení mimosporném byla bývala stanovena výše dávek, k nimž otec podle zákona jest povinen, poněvadž by se dalo příslušné usnesení nahraditi usnesením jiným. Tomu však v tomto případě tak není. Také nelze tu obdobně použiti § 142 obč. zák., neboť i nový doslov tohoto předpisu vychází z předpokladu, že úprava poměrů a povinností rodičů k dětem jejich při rozvodu nebo rozluce manželství stala se v řízení mimosporném. Ostatně